

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alltoodud ning maapõueseaduse § 26 ja § 32 ja lähtuvalt Suuremäe Karjäär OÜ uuringuloa taotlusest, Kastre Vallavalitsuse 05.01.2024 kirjast nr 5-2/19-1 ning Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Ringmajanduse osakonna põhimäärus“ punktile 1.1.5. ja Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/232 „Keskkonnaameti teabehalduse kord“ punktile 4.3:

1.1. Anda ettevõttele Suuremäe Karjäär OÜ geoloogilise uuringu luba nr L.MU/520513 Paluküla V uuringuruumi kehtivusajaga 5 aastat (lisatud).

2. ASJAOLUD

Suuremäe Karjäär OÜ (registrikood 11407874, aadress Näituse tn 21, Tartu linn, Tartu maakond) esitas Keskkonnaametile 19.10.2023 Paluküla V uuringuruumi geoloogilise uuringuloa taotluse (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 19.10.2023 nr DM-126182-1, edaspidi *uuringuluba*).

Uuringuluba taotletakse geoloogilise uuringu teostamiseks Tartu maakonnas Kastre vallas Paluküla külas, riigilt taotlejale rendile antud Metsa (tunnus 18502:005:0184) maaüksusel, kus asub Paluküla II liivakarjäär (Suuremäe Karjäär OÜ kaevandamisluba nr L.MK/321441). Katastriüksuse omanik on Kliimaministeerium ja volitatud asutus Maa-amet. Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 8,88 ha. Uuritakse senise mäeeraldise lamamist (karjääri põhjast) sügavamale jäävat maapõue osa, tegemist on tarbevaru uuringuga. Geoloogilise uuringu käigus plaanitakse rajada kuni 15 uuringupuurauku uurimissügavusega kuni 20 m. Uuritavateks maavaradeks on liiv ja kruus. Hüdrogeoloogilised katsetööd: veetaseme mõõtmine. Täiendavalt on uuringu käigus planeeritud teostada järgmised sihtotstarbelised tööd: proovid terastikulise koostise määramiseks, killustiku purunemiskindluse määramiseks, topotööd. Uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress: Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu maakond). Taotletava loa kehtivusaeg on 5 aastat.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub täielikult Paluküla-Möldripalu liivamaardla (registrikaart nr 740) ehitusliiva aktiivse tarbevaru 6 plokiga, ehituskruusa aktiivse tarbevaru 7 plokiga, täiteliiva aktiivse tarbevaru 5 ja 10 plokkidega ning Paluküla II liivakarjääri (loa nr L.MK/321441, loa omaja Suuremäe Karjäär OÜ, luba kehtib kuni 13.02.2027) mäeeraldise ja

selle teenindusmaaga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala lääneserv ja loodnurk külgnevad vahetult Paluküla liivakarjääri (loa nr TARM-036; loa omanik Verston OÜ; luba kehtib kuni 24.08.2037) mäeeraldise ja selle teenindusmaaga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub täielikult riigikaitse ehitise Uniküla lasketiiru piiranguvööndiga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala põhjaservast ~8,5 m kaugusel ja kaguservast ~12,2 m kaugusel asuvad III kategooria kaitsealuse liigi *Goodyera repens* (roomav öövilge; Eesti looduse infosüsteemi koodid KLO9320905 ja KLO9320895) kasvukohad.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades *MaaPS* erisusi.

3. KAALUTLUSED

MaaPS § 4 lg 2 järgi on maavara geoloogiline uuring maavara kaevandamise ja kasutusele võtmise eesmärgil tehtav geoloogiline töö. *MaaPS* § 17 lg 2 järgi on geoloogiline uuring lubatud uuringuloa alusel. *MaaPS* § 27 lg 1 järgi esitab taotleja uuringuloa saamiseks loa andjale taotluse. *MaaPS* § 26 kohaselt annab uuringuloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust *MaaPS*-le, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Geoloogilise uuringu loa taotlust kontrollis keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötaja, *Maa*-amet 25.10.2023 kiri nr 9-3/23/15219-2. Ettepanekuid ei esitatud.

Riigilõiv 400 € on tasutud 19.10.2023 riigilõivuseaduse § 136¹ lg 1 kohaselt.

MaaPS § 28 lg 5 kohaselt tuleb juhul, kui uurimistöo või uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmeid ning jäätmete ladestamiskoht ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses üldgeoloogilise uurimistöo loa või uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Loa taotluse kohaselt uuringute käigus kaevandamisjäätmeid ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava vajalik.

MaaPS § 17 lg-te 3 ja 4 järgi võib üldgeoloogilist uurimistööd ja geoloogilist uuringut korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik. Üldgeoloogilise uurimistöo loa või uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 12³ p-de 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress: Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu maakond, Eesti).

HMS § 48 lg 1 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 08.11.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Uuringuloa taotluse menetlusse võtmisest teavitati 08.11.2023 kirjaga nr DM-126182-3 taotlejat ja piirinaabreid. Kuni geoloogilise uuringu loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igapäev õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus, ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud

Kavandatav tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuste nimistusse, mille korral tuleb vastavalt KeHJS § 11 lg-le 3 algatada keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) selle vajadust põhjendamata. Kui kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 nimetatute hulka, peab otsustaja selgitama välja, kas kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade hulka ja on loetletud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ või on tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega, mille korral tuleb KeHJS § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2, 2³ ja 4 kohaselt anda eelhindang ja kaaluda KMH vajalikkust.

Antud juhul kuulub kavandatav tegevus KeHJS § 6 lg 2 p-s 2 mainitud valdkonda. Samas ei ole kavandatavat tegevust nimetatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“. Samuti ei ole tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega. Seetõttu antud juhul KMH ei ole kohustuslik, samuti ei anta eelhindangut vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³ ega kaaluta KMH vajalikkust. KeHJS § 6¹ lg 4 kohaselt Krüüdneri Karjäär OÜ ei pidanud Keskkonnaametile esitama KeHJS § 6¹ lg-s 1 nimetatud teavet, kuna eelhindangut ei anta vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³.

Paluküla V uuringuala ei asu kaitsealal, hoiualal ega Natura 2000 võrgustiku alal.

Uuringuloa andmise menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega. Paluküla V uuringuruum asub riigimaal.

Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt kindlasti olulist informatsiooni, mistõttu uurimistöo tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS § 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud

karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Suuremäe Karjäär OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 08.01.2024).

MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloo andmise keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 20 lg-ga 2.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub täielikult riigikaitse ehitise Uniküla lasketiiru piiranguvööndiga.

Kooskõlas maapõueseaduse § 27 lõikega 5 edastas Keskkonnaamet 08.11.2023 kirjaga nr DM-126182-5 Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele uuringuloo taotluse tutvumiseks ja arvamuse andmiseks.

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus 08.12.2023 kirjaga nr 4-4/23/5583-2 teatas, et ei oma vastuväiteid ega täiendavaid ettepanekuid. Taotluses märgitud asukohas ja mahus geoloogilise uuringu teostamisel ei ole ette näha negatiivset mõju riigikaitse ehitise töövõimele.

Vastavalt MaaPS § 27 lg-le 7 saadab kaevandamisloa andja geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse kohta selle saamisest arvates. Keskkonnaamet juhtis kirjas tähelepanu asjaolule, et kui nimetatud tähtjaks arvamust ei esitata, võib Keskkonnaamet lähtuvalt HMS § 16 lg-st 2 lahendada ülalnimetatud Sarakuste III uuringuruumi geoloogilise uuringuloo loa taotluse ilma kohaliku omavalitsuse arvamusest.

Keskkonnaamet saatis 08.11.2023 kirjaga nr DM-126182-4 geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks Kastre Vallavalitsusele.

Kastre Vallavalitsus 05.01.2024 kirjaga nr 5-2/19-1 teatas, et Kastre Vallavalitsusel ei ole täiendavaid või piiravaid tingimusi geoloogilise uuringu loa välja andmiseks.

HMS § 48 ja § 49 lg 1 ja lg 2 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu avalikkusele tutvumiseks välja XX.01.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtjaks määrati 2 nädalat. Avalikustamise käigus ettepanekuid ...

HMS § 40 lg 1 kohaselt peab haldusorgan enne haldusakti andmist andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamused ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis ettevõttelt XX.01.2024 kirjaga nr DM-126182-8 arvamust või vastuväiteid geoloogilise uuringu loa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Ettevõtte ...

VAIDLUSTAMINE

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloo omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse

maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo